

Research article

Eruption of permanent first molar in 6 years old children of Muang Samsib district, Ubon Ratchathani Province.

Yanee Jalkao

Senior Professional Dentist,
Muang Samsib hospital,
Ubon Ratchathani Province.

Abstract

Pit and fissure sealant to reduce occlusal dental caries in 6 years old children should be done after fully permanent tooth eruption. The purpose of this descriptive study was to examine permanent first molar eruption in 6 years old children of Muang Samsib district, Ubon Ratchathani province. Data were collected from May to July 2017 by calibrated dental nurses. The results showed that 71.5 percent of the children had erupted first molar. The average erupted molar accounted for 2.3 teeth/person (SD=1.71). In first-grade elementary school children the permanent first molar erupted 74.8 percent whereas in the second-grade kindergarten children the permanent first molars were found 50.0 percent. The prevalence of permanent first molar eruption was mostly found in lower right, lower left, upper right and upper left with 60.5, 60.2, 55.0 and 54.1 percent respectively.

Keywords: tooth eruption; permanent first molar; children

บทความวิจัย (Research article)

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็กอายุ 6 ปี อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี

ณัฏฐิ์ ใจแก้ว

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
โรงพยาบาลม่วงสามสิบ
จังหวัดอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

การเคลือบหลุมร่องฟันเพื่อลดโรคฟันแท้ผุในเด็ก 6 ปี ควรเริ่มเมื่อฟันแท้ขึ้นเต็มซี่ การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็กอายุ 6 ปี อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่ได้รับการปรับมาตรฐาน เก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง กรกฎาคม 2560 ผลการศึกษาพบการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกร้อยละ 71.5 จำนวนฟันกรามแท้ซี่แรกที่ขึ้นเฉลี่ย 2.3 ± 1.71 ซี่/คน โดยในกลุ่มเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นร้อยละ 74.8 ในกลุ่มเด็กอนุบาล 2 พบร้อยละ 50.0 ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขวาล่างพบขึ้นมากที่สุดใกล้เคียงกับฟันกรามแท้ซี่แรกด้านซ้ายล่าง รองลงมาคือ ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขวาบนและซ้ายบน ตามลำดับ (ร้อยละ 60.5 60.2 55.0 และ 54.1)

คำสำคัญ: การขึ้นของฟัน; ฟันกรามแท้ซี่แรก; เด็ก

บทนำ

ฟันกรามแท้ซี่แรกที่ขึ้นในช่องปากของเด็กมีอัตราการเกิดโรคฟันผุสูงโดยเฉพาะในฟันที่ขึ้นเป็นบางส่วน¹ และมีความเสี่ยงสูงในการเกิดโรคฟันผุจนถึงปีแรกนับตั้งแต่ฟันขึ้น² โดยพบว่าอายุเฉลี่ยของเด็กที่มีฟันกรามแท้ซี่แรกที่ขึ้นในช่องปากคือ 5.2- 6.7 ปี³⁻⁵ ประเทศไทยมีการกำหนดเป้าหมายทันตสุขภาพในปี 2563 ให้เด็ก 0-12 ปี มีโรคฟันผุลดลงโดยมีตัวชี้วัดให้เด็กอายุ 12 ปี มีฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 ครบ 4 ซี่ทุกคน และมุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริการที่สามารถจัดบริการทันตกรรมพื้นฐานที่จำเป็นรวมถึงเด็กวัยเรียนต้องได้รับบริการส่งเสริมป้องกันอย่างเป็นระบบมากกว่าร้อยละ 80⁶ มาตรการการป้องกันฟันผุที่สำคัญคือการเคลือบหลุมร่องฟัน⁷ โดยประเทศไทยได้กำหนดให้เป็นหนึ่งในชุดสิทธิประโยชน์หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ต้องจัดบริการให้กับเด็กในวัยเรียน โดยเฉพาะเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และได้ประสิทธิผลที่ดีภายใต้โครงการยิ้มสดใสเด็กไทยแข็งแรง^{8,9} ต่อมา มีการจัดบริการเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้ซี่แรกตามแนวทางพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปาก¹⁰ และกำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับกระทรวงสาธารณสุขให้มีบริการเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็กอายุ 6 ปี¹¹ อย่างไรก็ตามเด็กอายุ 6 ปีเป็นเด็กที่อยู่ในระบบการศึกษาของโรงเรียนโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และส่วนน้อยจะอยู่ในชั้นอนุบาล 2 การศึกษาการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็ก 6 ปี จะทำให้ได้ข้อมูลในการวางแผนการให้บริการเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้ซี่แรกที่เหมาะสมในเด็กกลุ่มนี้ได้

วัสดุและวิธีการ

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็กอายุ 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 2 และประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอวังสามสี จังหวัดอุบลราชธานี เก็บข้อมูลจากการตรวจสอบสุขภาพช่องปากประจำปีของเด็กในปีการศึกษาที่ 1/2560 ตรวจสอบช่องปากโดยเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่ผ่านการประชุมชี้แจงและปรับมาตรฐาน 14 คน ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง กรกฎาคม 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจได้แก่ กระจกส่องปาก ที่เขี่ยหารอยผุ เตียงสนามและคอมไฟส่องปาก เกณฑ์ในการขึ้นของฟันกรามแท้คือ ฟันกรามแท้ซี่แรกที่มีด้านบดเคี้ยวขึ้นเต็มด้าน เกณฑ์คัดเข้าคือเด็กที่มีอายุ 6 ปีเต็มในวันที่ดำเนินการตรวจ เกณฑ์คัดออกคือเด็กที่มีความผิดปกติทางด้านพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ เด็กที่กลัวไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Chi square ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษา

เด็กอายุ 6 ปีที่ศึกษาจำนวน 656 คน อายุเฉลี่ย 6.3 ± 0.27 ปี เป็นเด็กชั้นอนุบาล 2 ร้อยละ 13.4 อายุเฉลี่ย 6.2 ± 0.24 ปี เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 86.6 อายุเฉลี่ย 6.4 ± 0.26 ปี เป็นเพศชายร้อยละ 48 และเพศหญิงร้อยละ 52 รายละเอียดดังตารางที่ 1 และ 2

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเด็กอายุ 6 ปี จำแนกตามเพศและชั้นเรียน

เพศ	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	40	45.5	275	48.4	315	48
หญิง	48	54.5	293	51.6	341	52
รวม	88	100	568	100	656	100

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเด็กอายุ 6 ปี จำแนกตามอายุและชั้นเรียน

อายุ (ปี.เดือน)	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
6.2	17	19.8	53	9.3
6.3	8	9.1	52	9.2
6.4	0	0	56	9.9
6.5	4	4.5	60	10.6
6.6	3	3.4	53	9.3
6.7	1	1.1	52	9.2
6.8	4	4.5	41	7.2
6.9	5	5.7	45	7.9
6.10	41	46.6	72	12.7
6.11	5	5.7	84	14.8
รวม	88	100	568	100

จากผลการศึกษาพบว่า เด็กร้อยละ 71.5 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นอย่างน้อย 1 ซี่ จำนวนฟันกรามแท้ซี่แรกที่ขึ้นเฉลี่ย 2.3 ± 1.71 ซี่/คน ฟันกรามบนขึ้นเฉลี่ย 1.1 ± 0.93 ซี่/คน ฟันกรามล่างขึ้นเฉลี่ย 1.2 ± 0.91 ซี่/คน เด็กส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.8 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 4 ซี่ รองลงมาคือ มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 2 ซี่ 3 ซี่ และ 1 ซี่ ตามลำดับ (ร้อยละ 11.9, 9.0 และ 7.8) อายุเฉลี่ยของเด็กที่มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 1 ซี่ คือ 6.3 ปี ส่วนอายุเฉลี่ยของเด็กที่มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 2-4 ซี่ คือ 6.4 ปี

กลุ่มเด็กชั้นอนุบาล 2 ร้อยละ 50 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นโดยจำนวนฟันกรามแท้ซี่แรก

ที่ขึ้นเฉลี่ย 1.5 ± 1.72 ซี่/คน และร้อยละ 26.1 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นถึง 4 ซี่ ส่วนในกลุ่มเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 พบร้อยละ 74.8 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นอย่างน้อย 1 ซี่ขึ้นไป จำนวนฟันกรามแท้ซี่แรกที่ขึ้นเฉลี่ย 2.4 ± 1.67 ซี่/คน เด็กที่มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นทั้ง 4 ซี่ พบร้อยละ 45.4 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกของเด็กระหว่างชั้นเรียนพบว่า กลุ่มเด็กประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นอย่างน้อย 1 ซี่ และมีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 4 ซี่ แตกต่างกับกลุ่มเด็กชั้นอนุบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3 4 และ 5

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ตารางที่ 3 อายุเฉลี่ย จำนวน ร้อยละ ของเด็ก 6 ปี จำแนกตามจำนวนการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรก

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรก	อายุเฉลี่ย (ปี ± SD)	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น	6.3 ± 0.23	44	50.0	143	25.2	187	28.5
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 1 ซี่	6.3 ± 0.24	8	9.1	43	7.6	51	7.8
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 2 ซี่	6.4 ± 0.26	7	8	71	12.5	78	11.9
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 3 ซี่	6.4 ± 0.28	6	6.8	53	9.3	59	9.0
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 4 ซี่	6.4 ± 0.29	23	26.1	258	45.4	281	42.8
รวม	6.3 ± 0.27	88	100	568	100	656	100

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบสัดส่วนการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกระหว่างชั้นเรียน (n=656)

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรก	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1		p - value
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
ไม่มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น	44	6.7	143	21.8	<0.001
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นอย่างน้อย 1 ซี่	44	6.7	425	64.8	

p - value วิเคราะห์โดยใช้ Chi square tests

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกระหว่างชั้นเรียน (n=656)

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรก	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1		p - value
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
ไม่มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น	44	6.7	143	21.8	<0.001 ^a
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 1 ซี่	8	1.2	43	6.6	0.66 ^b
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 2 ซี่	7	1.1	71	10.8	0.28 ^b
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 3 ซี่	6	0.9	53	8.1	0.55 ^b
มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้น 4 ซี่	23	3.5	258	39.2	0.001 ^a

a วิเคราะห์โดยใช้ Chi square tests; b วิเคราะห์โดยใช้ Fisher' Exact tests

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกใน
ชากรรไกรบนจะพบน้อยกว่าในชากรรไกรล่าง
คือ พบร้อยละ 60.5 และร้อยละ 66.5
ตามลำดับ ซึ่งพบเช่นเดียวกันทั้งในเด็กกลุ่ม

อนุบาล 2 และประถมศึกษาปีที่ 1 แต่สัดส่วน
การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในชากรรไกรบน
และล่างของเด็กทั้ง 2 กลุ่มพบแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 6

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบสัดส่วนการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในชากรรไกรบนและล่างระหว่างชั้นเรียน (n=656)

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรก	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1		p - value
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
ชากรรไกรบน	34	5.2	363	55.3	<0.001
ชากรรไกรล่าง	43	6.6	393	59.9	<0.001

p - value โดยใช้ Chi square tests

เมื่อพิจารณาซี่ฟันเป็นรายซี่พบว่า ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขวาล่าง (#46) ขึ้นมากที่สุดใกล้เคียงกับฟันกรามแท้ซี่แรกด้านซ้ายล่าง (#36) คือ ร้อยละ 60.5 และ 60.2 ตามลำดับ โดยพบในกลุ่มเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 54 และพบในกลุ่มเด็กอนุบาลประมาณ ร้อยละ 5 เท่าๆกันทั้ง 2 ซี่ ในฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขวาบน (#16) พบขึ้นมากเป็นลำดับที่ 3 คือ ร้อยละ 55 โดยพบในเด็กประถมศึกษาปีที่ 1

ร้อยละ 50.9 และเด็กอนุบาลร้อยละ 4.1 ส่วนฟันกรามแท้ซี่แรกด้านซ้ายบน (#26) พบขึ้นน้อยที่สุดคือร้อยละ 54.1 โดยพบในกลุ่มเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 49.2 และเด็กอนุบาลพบร้อยละ 4.9 อย่างไรก็ตามในผล การศึกษานี้พบว่ากลุ่มเด็กประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีฟันขึ้นแตกต่างกับกลุ่มเด็กชั้นอนุบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ซี่ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบสัดส่วนการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในแต่ละส่วนระหว่างชั้นเรียน (n=656)

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรก	อนุบาล 2		ประถมศึกษาปีที่ 1		p - value
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
ด้านขวาบน(16)	27	4.1	334	50.9	<0.001
ด้านซ้ายบน(26)	32	4.9	323	49.2	<0.001
ด้านซ้ายล่าง(36)	35	5.3	360	54.9	<0.001
ด้านขวาล่าง (46)	38	5.8	359	54.7	<0.001

() number of tooth = two digit system

p - value โดยใช้ Chi square tests

บทวิจารณ์

จากการศึกษาพบว่าเด็กอายุ 6 ปี อายุเฉลี่ย 6.3 ปี ร้อยละ 71.5 มีฟันกรามแท้ซี่แรกที่มีด้านบดเคี้ยวขึ้นเต็มด้านอย่างน้อย 1 ซี่ ที่ใกล้เคียงกับการศึกษาของทิวา ม่วงเหมือน³ ที่

พบว่าเด็กอายุเฉลี่ย 6.8 ปี มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นร้อยละ 75.1 และปรินดา จรูไพรวัลย์ พบการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกช่วงอายุ 6 ปี เป็นร้อยละ 77.4¹² โดยในการศึกษานี้ยังพบว่า เด็กอายุ 6 ปี ร้อยละ 13.4 อยู่ในชั้นอนุบาล 2

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561

ซึ่งเด็กในกลุ่มนี้ร้อยละ 50.0 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นที่มีด้านบดเคี้ยวขึ้นเต็มด้าน

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในการศึกษานี้พบขึ้นเฉลี่ย 2.3 ± 1.71 ซี่/คน ฟันกรามบนขึ้นเฉลี่ย 1.1 ± 0.93 ซี่/คน ฟันกรามล่างขึ้นเฉลี่ย 1.2 ± 0.91 ซี่/คน กลุ่มเด็กชั้นอนุบาล 2 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นเฉลี่ย 1.5 ± 1.72 ซี่/คนและในกลุ่มเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นเฉลี่ย 2.4 ± 1.67 ซี่/คน การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกครบทั้ง 4 ซี่ในการศึกษานี้พบร้อยละ 42.8 โดยพบประมาณ 1 ใน 4 ของกลุ่มเด็กอนุบาล (ร้อยละ 26.1) และพบเกือบครึ่งของกลุ่มเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 45.4) นั่นหมายถึงการจัดบริการเคลือบหลุมร่องฟันในเด็ก 6 ปี ควรพิจารณาดำเนินการในเด็กชั้นอนุบาลร่วมด้วย การจัดบริการเคลือบหลุมร่องฟันในเด็ก 6 ปี เฉพาะในกลุ่มเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 อาจไม่เพียงพอที่จะป้องกันฟันผุในฟันกรามแท้ซี่แรกได้ทัน

ในการศึกษานี้พบฟันกรามแท้ซี่แรกในขากรรไกรล่างขึ้นมากกว่าขากรรไกรบน (ร้อยละ 66.5 และ 60.5 ตามลำดับ) อาจเนื่องมาจากอายุเฉลี่ยการขึ้นของฟันกรามแท้ล่างจะน้อยกว่าฟันกรามบนโดย Khan พบฟันกรามล่างขึ้นในเด็กอายุเฉลี่ย 6.45 ปี และฟันกรามบนขึ้นในเด็กอายุเฉลี่ย 6.65 ปี⁴ Shaweesh พบฟันกรามล่างขึ้นในเด็กหญิงและชาย อายุเฉลี่ย 6.08 และ 6.24 ปี ส่วนฟันกรามบนขึ้นในเด็กหญิงและชาย อายุเฉลี่ย 6.20 และ 6.35 ปี¹³ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Ogodescu และคณะ ที่พบว่าฟันแท้ซี่แรกที่ขึ้นในช่องปากคือฟันกรามแท้ซี่แรกในขากรรไกรล่าง¹⁴

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในแต่ละซี่ในการศึกษานี้พบใกล้เคียงกับการศึกษาของทิวา

ม่วงเหมือน³ ตามลำดับคือ ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขาล่าง (46) พบขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 60.5 และ ร้อยละ 65.3 รองลงมาคือ ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านซ้ายล่าง (36) ร้อยละ 60.2 และ ร้อยละ 64.3 ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขวาบน (16) ร้อยละ 55.0 และ ร้อยละ 56.2 ส่วนฟันกรามแท้ซี่แรกที่พบขึ้นน้อยที่สุดคือ ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านซ้ายบน (26) ร้อยละ 54.1 และ ร้อยละ 53.8

การศึกษานี้พบความแตกต่างของการขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกอย่างน้อย 1 ซี่ การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในขากรรไกรบน การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในขากรรไกรล่าง การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในแต่ละซี่ระหว่างกลุ่มเด็กอนุบาล 2 และกลุ่มเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามควรมีการจัดบริการส่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพในเด็กชั้นอนุบาลเพื่อหวังผลในการลดโรคฟันผุในฟันกรามแท้ซี่แรกเนื่องจากในฟันกรามแท้ซี่แรกที่ขึ้นบางส่วนจะมีความเสี่ยงสูงในการเกิดโรคฟันผุและจะยังมีความเสี่ยงในการเกิดโรคฟันผุในระยะ 1 ปีหลังจากที่ฟันขึ้น²

สรุปและข้อเสนอแนะ

การขึ้นของฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็กอายุ 6 ปี พบร้อยละ 71.5 โดยในกลุ่มเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นอย่างน้อย 1 ซี่ ร้อยละ 74.8 ในกลุ่มเด็กอนุบาล 2 มีฟันกรามแท้ซี่แรกขึ้นอย่างน้อย 1 ซี่ พบร้อยละ 50 ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขาล่างพบขึ้นมากที่สุดใกล้เคียงกับฟันกรามแท้ซี่แรกด้านซ้ายล่าง รองลงมาคือ ฟันกรามแท้ซี่แรกด้านขวาบนและซ้ายบนตามลำดับ (ร้อยละ 60.5 60.2 55.0 และ 54.1)

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

การจัดบริการทันตกรรมป้องกันด้วยการเคลือบหลุมร่องฟันเพื่อป้องกันโรคฟันผุของฟันกรามแท้ซี่แรกในเด็ก 6 ปี จึงควรพิจารณาดำเนินการในเด็กชั้นอนุบาล 2 ร่วมด้วยโดยไม่ต้องรอดำเนินการเพียงแต่ในกลุ่มเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเดียว

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนายแพทย์ประจักษ์ สีลาชาติ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลม่วงสามสิบ ทันตบุคลากรกลุ่มงานทันตกรรมโรงพยาบาลม่วงสามสิบ และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขเครือข่ายบริการสุขภาพม่วงสามสิบทุกคนที่ช่วยอำนวยความสะดวกและเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- Zenkner JEA, Alves L S, de Oliveira RS, Bica RH, Wagner MB, Maltz M. Influence of Eruption Stage and Biofilm Accumulation on Occlusal Caries in Permanent Molar: A Generalized Estimating Equations Logistic Approach. *Caries Res* 2013;47:177-182.
- Mejare I, Axelsson S, Dahlen G, Espelid I, Norlund A, Tranaeus S, Twetman S. Caries risk assessment. A systemic review. *Acta Odontologica Scandinavica* 2014;72:81-91.
- ทิวา ม่วงเหมื่อน. การขึ้นและการผุของฟันกรามแท้ซี่แรกของเด็กตำบลบ้านกลางอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. *ว.ทันต.สธ* 2557;19:9-20.
- Khan N. Eruption Time of Permanent Teeth in Pakistani Children. *Iranian J Publ Health* 2011;40:63-73.
- Ekstrand KR, Christiansen J, Christiansen MEC. Time and duration of eruption of first and second permanent molars: a longitudinal investigation. *Community Dent Oral Epidemiol* 2003;31:344-50.
- บุญเอื้อ ยงวานิชากร. การกำหนดเป้าหมายทันตสุขภาพประเทศไทย 2563. *ว.ทันต.สธ* 2552;14:38-48.
- เมธี ชวนคุณากร. การป้องกันฟันผุ Caries Prevention; Current Strategies, New Directions. *ว.ทันต.สธ* 2540;2:70-78.
- โคสิต อบสุวรรณ. ประสิทธิภาพของงานเคลือบหลุมร่องฟันในโครงการยิ้มสดใสเด็กไทยฟันดี. *ว.ทันต.สธ* 2551;13:52-62.
- วิราภา จิระพงษ์ ปิยะดา ประเสริฐสม. การประเมินผลโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพและป้องกันโรคด้านทันตกรรมสำหรับเด็กภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า “ยิ้มสดใส เด็กไทยแข็งแรง” ปีการศึกษา 2548-2550. *ว.ทันต.สธ* 2551;13:85-96.
- จิรวรรณ อาระยะพงษ์ และคณะ. *แนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปาก (Oral health service plan)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรประเทศไทย จำกัด; 2556.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

11. สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. **แนวทางการนิเทศและตรวจราชการงานทันตสาธารณสุขปีงบประมาณ2560**[monograph on the Internet]. นนทบุรี;2560[cited2018March 18]. Availablefrom:<http://dental.anamai.moph.go.th/dental/uploadfile/MonitoringGuidelines.PDF>
12. ปรีนดา จรูไฟรวัลย์. **การขึ้นของฟันถาวรในเด็ก 4-12 ปี ที่มารับการรักษาที่คณะทันตแพทยศาสตร์ ม.มหิดล**, ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขาทันตกรรมสำหรับเด็ก, ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก, มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย;2543.
13. Shaweesh AI. Timing and sequence of emergence of permanent teeth in the Jordanian population. **ARCHIVES OF ORAL BIOLOGY** 2012;57:122-130.
14. Ogodescu AE, Tudor A, Szabo K, Daescu C, Bratu E, Ogodescu A. Up -to date standards of permanent tooth eruption in Romanian children. **Jumalul Pediatrului** 2011;14:10-16.